

Tehnici de învățare

Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și Gândirii – SINELG

Metoda SINELG este o metodă de monitorizare a înțelegerii (Vaughan și Estes, 1986) și este o strategie care este utilizată pentru a menține elevii implicați în timpul citirii unui text (potrivită pentru etapa de realizare a sensului).

Justificare: Teoria învățării ne spune că în achiziționarea de noi cunoștințe este esențial să susținem eforturile elevilor în monitorizarea propriei înțelegeri. Cei care învață sau citesc în mod eficient își monitorizează propria înțelegere când întâlnesc informații noi. Această metodă permite implicarea activă cognitivă a elevilor pe parcursul lecturii unui text non-fictiv. Elevii se implică în introducerea noilor informații în schemele de cunoaștere pe care le posedă deja. Ei corelează în mod deliberat informațiile noi cu cele deja cunoscute.

Pasul 1: Elevul citește textul cu atenție.

Pasul 2: Pe parcursul lecturării textului elevul trebuie să noteze pe marginea lui niște semne ce au o anumită semnificație:

- √ dacă ceva din ce au citit confirmă ceea ce știa sau credea că știe;
- dacă o anumită informație pe care a citit-o contrazice sau diferă de ceea ce știa sau credea că știe;
- + dacă o informație pe care a întâlnit-o este nouă pentru el/ea;
- ? dacă găsește informații care i se par confuze sau dacă dorește să știe mai mult despre un anumit lucru.

Pasul 3: Elevul reflectează asupra celor citite și își face un tabel pentru a categoriza informațiile, asemănător celui de mai jos:

√	+	-	?

Pasul 4 (dacă este posibil): Elevul discută cu un coleg ideile din textul pe care l-a parcurs.

Știu – Vreau să știu – Am învățat (S-V-I)

Metoda S-V-I solicită elevul să se gândească la ceea ce știe despre temă, să își adreseze întrebări despre temă și să formuleze răspunsuri la întrebările adresate.

Justificare: Teoria învățării ne spune că învățarea activă este mai bună decât cea pasivă. Elevii învață mai bine dacă (1) își amintesc ceea ce deja știau, (2) își formulează întrebări, (3) își confirmă achizițiile noi. Această metodă conduce spre toate cele trei aspecte.

Pasul 1: Elevul se gândește la ceea ce deja știe despre acea temă și completează prima coloană a tabelului:

Știu	Vreau să știu	Am învățat

Pasul 2: Elevul își formulează întrebări despre temă și le scrie în coloana a doua a tabelului – coloana Vreau să știu.

Pasul 3: Elevii citește textul (sau realizează o investigație) și caută răspunsuri la întrebările formulate și orice alte idei noi, chiar dacă nu le-a anticipat.

Pasul 4: Elevul scrie răspunsurile la întrebări și ideile noi în coloana a treia a tabelului – coloana Am învățat.

Instrumente pentru eficientizarea învățării

1. Fișa de lectură

Fișa de lectură reprezintă o modalitate de a înregistra informații utile despre materialele parcurse.

Pe prima pagină se notează informații de identificare: titlul, autorul, editura, localitatea, anul apariției, ediția, locul unde poate fi găsită cartea respectivă. Dacă este de la bibliotecă se poate reține și cota de înregistrare.

Fișele de lectură sunt de mai multe categorii, dar în cele ce urmează le vom reține doar pe acelea cu aplicabilitate generală, independent de felul textului (beletristic sau științific):

- fișă rezumat - presupune redarea pe scurt, cu cuvintele proprii, a conținutului cărții;
- fișă de idei principale – presupune identificarea temei textului, a liniilor cele mai importante dezbătute și a argumentelor aduse în sprijinul acestora;
- fișă de definiții - presupune selectarea termenilor noi întâlniți atunci când elevul citește sau învață un material și explicarea acestora;
- fișă de citate - presupune selectarea unor fragmente relevante din cuprinsul unei lucrări.

Fișele sunt utile în procesul de învățare. De exemplu, dacă elevul are de redactat un referat, va utiliza fișa rezumat sau pe cea de idei principale și fișa de citate.

2. Jurnalul de lectură

Jurnalul de lectură reprezintă înregistrarea unei lecturi parcurse într-o manieră mai puțin structurată.

Jurnalul de lectură are scop asemănător jurnalului obișnuit, doar că înregistrează reacțiile cauzate de parcurgerea anumitor texte. Notațiile sunt fie idei care apar în text, fie idei care apar din întâlnirea cu textul.

Structura unui jurnal de lectură include câteva puncte de reper:

- lista cărților, articolelor, materialelor citite
- lista cărților propuse a fi citite
- notațiile.

Fiecare titlu al lucrărilor parcurse este menționat, iar pe parcursul notațiilor se datează fiecare intrare. La finalul fiecărui text parcurs se dedică un spațiu și anumitor concluzii asupra lucrării respective.

3. Organizatorii cognitivi

Organizatorii cognitivi sunt utili în structurarea informației din cadrul unei lecții (notație și/ sau text din manual). Cel mai des utilizați sunt:

- Hărțile conceptuale

- Listele structurate
- Tabelele
- Matricea conceptuală
- Diagramele.

Hărțile conceptuale presupun organizarea materialului în jurul anumitor termeni cheie. Se plasează în centru conceptul de referință, iar în jurul lui se vor plasa conceptele conexe și ideile derivate. Realizarea unei hărți conceptuale presupune comparații, raționamente, clasificări, ierarhizări.

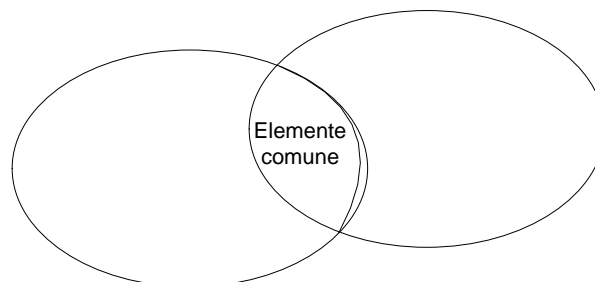
Listele structurate presupun organizarea materialului prin clasificări pe baza elementelor comune.

Tabelele sistematizează informația, oferind o imagine de ansamblu. Tabelele se pot organiza pe coloane.

Matricea conceptuală se folosește pentru a reprezenta conținutul unui termen necunoscut. Structura unei astfel de matrici poate include: cuvântul, explicația înțelesului acelui cuvânt, un exercițiu de utilizare corectă a semnificației noului cuvânt într-un context și un desen care să ilustreze sensul cuvântului nou învățat.

Cuvântul	O propoziție care să ilustreze sensul cuvântului
Definiția cuvântului	Reprezentarea vizuală a cuvântului

Diagramele sunt reprezentări grafice schematice, realizate pe bază de analiză și sinteză. Una dintre diagramele des utilizate este diagrama Venn. Ea pune în evidență trăsăturile comune și pe cele diferite a două noțiuni, idei, concepte, evenimente, obiecte etc. Se reprezintă sub forma a două elipse/ cercuri intersectate.

Organizarea programului de studiu pentru eficientizarea învățării

Exemplu de planificator semestrial pentru elevi

Numele _____

Notează: săptămânile de școală, teze, termen predare portofolii/ proiecte, angajamente personale legate de studiu

Perioada 3 ian. – 4 februarie. (semestrul 1)	Perioada 14 februarie – 22 aprilie 2011	Perioada 5 mai – 13 iunie 2011
<ul style="list-style-type: none"> recapitulări la toate disciplinele – 14.01.- 1.02. 2008 teste la biologie și fizică – 14 – 18..01. de predat tema de pe fișe la matematică – 30.01. 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> portofoliul la matematică - 12 mai lucrări scrise semestriale - 12.05. - 1.06 ziua mediului – 4.06.

Săptă-mâna	Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri	Sâmbătă	Duminică
	31 Dec 2010	1 Ianuarie 2011	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31	1 Februarie	2	3

	4	5	6	7	8	9	10
--	---	---	---	---	---	---	----

Planificator săptămânal pentru elevi

Numele _____

Ora	Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri	Sâmbătă	Duminică
7-8							
8-9							
9-10							
10-11							
11-12							
12-13							
13-14							
14-15							
15-16							
16-17							
17-18							
18-19							
19-20							
20-21							

*Material elaborat în cadrul programului de burse pentru elevii romi liceeni – implementat de
CRCR; Finanțator: Roma Education Fund*